

"Мандал Даатгал" ХК-ийн засаглалын үнэлгээний тайлан

2025.06.20

Компанийн засаглалын үнэлгээний асуулга					
<i>Кодексийн хэрэгжилтийг "Хэрэгжүүл, эсвэл тайлбарла" гэсэн зарчмын дагуу тайллагнах ба кодексийн эзлэх тус бүрээр биелүүлсэн эсэх, биелүүлсэүй бол яагаад биелүүлэхэд, түүнийг орлох бүтэн, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авсан, эсхүл авч байсан, хэрэв толголовож буй бол хусааныг бий тайлбар хөсөн тусгасна.</i>					
НЭГ. ТҮЗ-ИЙН БҮТЭЦ. ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ					
ТҮЗ нь олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, хараат бус байдал эргийг зохицойгоор хангасан, алсын харалтай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэн байна.					
№	Зүйл	Хэрэгжилт	Тайлбар	Оноо	Хувь
1	1.1. Компани нь ТҮЗ-ийн ўл ажиллагааны журмаар ТҮЗ-ийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн дармын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулна.	Тийм	ТҮЗ-ийн ўл ажиллагааны журамд тусгасан байдал.	2	100%
2	1.2. Компани нь ТҮЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулж, томилх асуудлыг тусгасан нэр дэвшүүлэх журам, загажамж халааны бодлогын баримттай байна.	Тийм	Нэр дэвшүүлэх хорооны журам болон Залгамж халааны бодлоготой.	2	100%
3	1.3. ТҮЗ-ийн гишүүн бүрний ажлын туршилага, ажиллагааны хугацаа, хараат бус байдал, хувьсанаа эзэмшийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц эзлэгэлийг жийлийн ўл ажиллагааны тайланд дэлхэрэгжүүлэх тусгасж, цахам хуудасанд байршуулна.	Тийм	Хурлын ирээс бусад мэдээллийг жилийн ўл ажиллагааны тайланд оруулж, мөн Хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд таницуулдаг.	2	100%
4	1.4. Компани нь ТҮЗ болон түүний дөрөгдхөх хороодын бүтэц, бүрэлдүүгүйн бодлогын баримттай байж ба уг баримт бичгийг гишүүний боловсрол, мөржшил, ур чадвар, туршилагаад тавихдах шаардлагыг болон хүйсийн тохиолтой байдал эзрийг тусгасна.	Тийм	ТҮЗ-ийн дэргэдэх Нэр дэвшүүлэх хорооны журамтай. Гэхдээ ТҮЗ-ийн гишүүний боловсрол, ур чадвар, туршилагатай холбоотой шалгнуурыг нарийвчлан тусгасгүй байдал.	1	50%
5	1.5. ТҮЗ-ийн гишүүнийг анх томилогдоход чиг үүрэлтэх сургалтын зохион байгуулах ба ажлыг үүрэг сүйцэтгэхэд шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, мэдээллийг олгох, төлөөрхийн шинчилхэг сургалтад тохижог хамруулна.	Тийм	ТҮЗ-ийн гишүүдэд зорилсан жилийн сургалтын төлвлөгөө батцнуулдаг.	2	100%
6	1.6. ТҮЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь ТҮЗ-ийн ўл ажиллагааг зохицойг явуулах асуудлаар ТҮЗ-ийн даргаар дамжуулан хариуцлага хүзээс.	Тийм	ТҮЗ-ийн ўл ажиллагааны журамд гүйцэтгэх ажлын чиг үүрэг болон хариулагыг тусгасан байдал.	2	100%
ДҮН					
ХОЁР. ТҮЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД, ТЭДГЭЭРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ					
ТҮЗ нь өөрийн ўл ажиллагааг тодорхой чиг үүрэг хариуцсан өөрийн дэргэдэх хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эсийн хариуцлагыг хүзээн					
7	2.1. ТҮЗ-ийн дарга болоод ТҮЗ-ийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорина.	Тийм	ТҮЗ нь нийт 9 гишүүнтэй бөгөөд 3 гишүүн нь хараат бус гишүүн байна.	2	100%
8	2.2. ТҮЗ-ийн дөрөгдхөх аудитын хороо нь ўл ажиллагааны журам аудитын бодлогын баримт бичгийтэй байна. Аудитын хорооны дарга нь ТҮЗ-ийн дарга бус байна. Аудитын хорооны хуралд кампотийн гүйцэтгэх уйндрлага болон ажилтнуудаг гагчих тус хорооны хүснэгтийр оролцно.	Тийм	Аудитын хорооны журамтай. Хорооны дарга нь ТҮЗ-ийн хараат бус гишүүн байна. Гүйцэтгэх удирдлага улирал бүр санхүүгийн тайланд тус Хороонд танилуулдаг.	2	100%
9	2.3. ТҮЗ-ийн дөрөгдхөх цагин урамшууллын хороо нь цагин, урамшууллын ўл ажиллагааны журал, цагин урамшууллын бодлогын баримт бичгийтэй байна. Цагин урамшууллын хорооны дарга нь ТҮЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна. Цагин урамшууллын хорооны хуралд гүйцэтгэх удирдлага гагчих тус хорооны хүснэгтийр оролцно.	Тийм	"Нэр дэвшүүлэх" болон "Цагин урамшууллын хороо"-г салган, хороодын бүтэц бүрэлдэхүүний томилсон. Мөн хороодын журам болон Цагин, урамшууллын бодлогын баримт бичгийг боловсруулсан.	2	100%
10	2.4. ТҮЗ-ийн дөрөгдхөх нэр дэвшүүлэх хороо нь ўл ажиллагааны журам, загажамж халааны бодлогын баримт бичгийтэй байна. Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь ТҮЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна.	Тийм	Нэр дэвшүүлэх хорооны журам болон Залгамж халааны бодлоготой.	2	100%
11	2.5. ТҮЗ нь өөрийн дөрөгд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болно. ТҮЗ-ийн дөрөгдхөх хороод бүхдээ ўл ажиллагааны журам, заавартай, чиг үүрэг хэрхэгжүүлэх шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, ажлын туршилага бүхий бүрэлдэхүүнтэй байна.	Тийм	ТҮЗ-ийн дэргэдэх хороод нь тус бүр ўл ажиллагааны журамтай.	2	100%
ДҮН					
ГУРАВ. ТАЙЛГАНАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ					
ТҮЗ нь санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлгана, мэдээллийн ил тод байдлын үнэн, бүрэн, тэнцвэрт байдлыг хангана					
12	3.1. ТҮЗ нь компанийн мэдээллийн ил тод байдал, тайлганаын журмыг баталж, хэрэгжүүлэх нь хянагийн тавинаа.	Тийм	Мэдээллийн ил тод байдал, тайлганаын журамтай. Журмын хэрэгжилтэд ТҮЗ хянагийн тавихад тусгасан байдал.	2	100%
13	3.2. ТҮЗ нь энхийг кодекст зассан засаглалын баримт бичис, дүрэм, журам, заавартай цагин хуудасаар дамжуулсан олон иштэй хүрэн.	Тийм	Компанийн www.mandal.mn цахим хуудсанд "Хөрөнгө оруулагчдад" булагн хөгжүүлэн, кодекст зассан засаглалын баримт бичгүүдийн байришүүлсан.	2	100%
14	3.3. Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлгана нь тохиолтой, тодорхой, бодит байна. Санхүүгийн бус тайлган нь хүргээн бүй орчин, иштэй, эдийн засгийн хүргэнд компанийн тогтвортой ўл ажиллагааны иштэй болгоожүүгийн хувь зүйлэ, тодорхой, компанийн ўл ажиллагааны зорилго, горизонталдаа хүрэн эсхийг газаршуулсан.	Тийм		2	100%
ДҮН					
6					

ДОРӨВ. АУДИТ, ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО					
ТҮЗ нь аудит, хяналтын тогтолцооны хараат бүс, үр дүнтэй байдлыг хангана					
15	4.1. ТҮЗ нь аудитын хорооны ўл ажиллагааны журамд хөндөлгүүний аудитортой харцах, түүнийг хуульд зассан чиг түрээс саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжисор хангах талаар тусгаж, хэрэгжилтэй нь хяналт тавина.	Тийм	Аудитын хорооны ўл ажиллагааны журамд тодорхой тусгасан байдал.	2	100%
16	4.2. Хондолгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн эзлжин хурагд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэй мэдээлэл олдох байна.	Тийм	Компанийн зүгээс хөндлөнгүүний аудитыг ХЭХ-д оролцуулах хүсэл эрмэлзлэлтэй байдал.	2	100%
17	4.3. Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц, захон байгуулалт, чиг түргэв, төгрөгтэй орсон оворчилгийн талаарх мэдээллийг компанийн ўл ажиллагааны тайллан болон цахим хуудсаар олон шийтэд тухайн бүр мэдээлэл.	Тийм	Дотоод аудитын чиг түргийн талаар цахим хуудсанд байршуулсан.	2	100%
ДҮН					
ТАВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА					
ТҮЗ нь эрдээлийн удирдлагыг болон компанийн хяналтын зохицтой байдлаар, хараат бусаар захон байгуулж, тэдгээрний үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина					
18	5.1. Компани нь эрдээлийн удирдлагын заавар болон бүтэцтэй байх ба эрсдэлийн удирдлагын ўл ажиллагааны үр дүг, хараат бус байдагд ТҮЗ хяналт тавина.	Тийм	2025 онд Эрдээлийн удирдлагын нэгжийг шинээр бий болгон ажиллаж байна.	2	100%
19	5.2. ТҮЗ нь дэргэдээ эрдээлийн удирдлага хариуцсан хороотой байхыг зорих ба уг хороо нь гурваас доогүүгэй тооны гишүүнтийн, дарга болон гишүүнийн олонхи нь хараат бус гишүүн байна. Эрдээлийн хорооны ўл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрлэхгүүнийг компанийн жилийн ўл ажиллагааны тайллан болон цахим хуудсаар дамжуулсан шийтэд мэдээлэл, тус хорооны хурлын ирийн, хураалсан асуудал, давтамжийн талаар тогтмол тайлгагнаа.	Тийм	Аудитын хороо нь 3 гишүүнтийн бөгөөд хорооны дарга нь хараат бус гишүүн байна. Хорооны ўл ажиллагааны тайлланг компанийн жилийн ўл ажиллагааны тайланд тусгасад.	2	100%
20	5.3. Компанийн ўл ажиллагаанд байхад орчин, ишгийн харуулсанга, үргүүл мэнд, агуулж байдлын эрдээлтэй байгаа эсхийг үзэгэн шийтэд мэдээлэл, төгрөгтэй эрдээлийн хурсан удирдаж буйгаа тайлбарлана.	Ийм эрдээл байхгүй	Даатгалын ўл ажиллагаа явуулдаг учир ийм эрдээл байхгүй.	2	100%
21	5.4. Компани нь компанийн хяналтын заавар болон бүтэцтэй байх ба компанийн хяналтын хэрэгжилтийн үр дүг, хараат бус байдагд ТҮЗ хяналт тавина.	Тийм	МУТСТ ўл ажиллагааны журамтай.	2	100%
ДҮН					
ЗУРГАА. ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ ЦАЛИН УРАМШУУЛАЛ					
Эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын хэмжээ нь компанийн алсын хараат, онцлогтой тохирсон, шударга, ил тод байна					
22	6.1. ТҮЗ-ийн гишүүнтийн цалин, урамшуултын хэмжээ, олагх хэлбэр, давтамжийн хувьцаа эзэмшигчийн хурлаар ил тод хэлтийнээс батална.	Тийм	Жил бүр ТҮЗ-ийн ўл ажиллагааны зардлын төсвийг Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар батлуулдаг.	2	100%
23	6.2. Компани цалин, урамшуултын хэмжээг тогтоохын үндэслэл болсон ажил түргийн бүрдэл хэсүүд, ажлын гүйцэтгэлийн үеэлж шалгуурьыг цалин, урамшууллын бодлогын баримтад тусгана.	Тийм	Цалин, урамшууллын бодлоготой.	2	100%
24	6.3. Компанийн жилийн ўл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх удирдлагын үндэснүүц цалин, шагнал бусад урамшуултыг олагх гүйцэтгэлийн шалгуурьыг тусгана.	Тийм	Цалин урамшууллын бодлогоор зохицуулж байгаа.	2	100%
ДҮН					
ДОЛОО, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ					
Компанийн ўл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх ашигийг хүндээш					
25	7.1. Компани нь ТҮЗ-өөс баталсан бусад оролцогч талуудтай харцаах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт тогтолцуйтай байна. ТҮЗ болон гүйцэтгэх удирдлага нь оролцогч талуудын эрх ашигийг хүндэтгэн, тээвэртэй хамтран ажиллах байгуулалтын сэргээгээ тогтолцуйтана.	Тийм	Оролцогч талуудтай харцаах, хамтран ажиллах бодлоготой.	2	100%
26	7.2. Компанийн жилийн ўл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллаада ямар асуудлыг солчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хуржижүүзжээ ажиллагааны талаар тусгана.	Тийм	Оролцогч талуудтай харцаах, хамтран ажиллах бодлоготой.	1	50%
27	7.3. Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдэгүйн солициох, харцаах зорилгоор компанийн цахим хуудасыг үр дүнтэйгээр ажиллуулна.	Тийм	Компанийн цахим хуудас, лавлах утас болон бусад хэлбэрээр мэдээлэл авах боломжтой.	2	100%
28	7.4. Компанийн ажилтуулжудын санал, хүснэгт, гомдлыг хүлжин авч шийдвэрлэхэд дотоод ижрэх, шийгмийн асуудлыг шийдэх, мэргэжил дэшигүүлжэх дотоод ижурал, ажлын таловгүүгүүтэй байна.	Тийм	Компанийн Хөдөлмерийн дотоод журам, Ес зүйн дүрэм болон Шүгэл үзээх боллогод тусгасан байлаг. Ажилтнууд Шүгэл үзээх системээр дамжуулан гомдол, саналаа илгээх боломжтой байдаг.	2	100%
ДҮН					
НАЙМ. КОМПАНИЙН СӨЭЛ					
ТҮЗ-ийн гишүүд компанийд бизнесийн ёс зүйн ондөр хэм хэмжээг тогтоож, өөрдөө манлайлан гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудад мөрдлөг болгоно					
29	8.1. Компанийн үзүүлс, алсын харааг оновчтай тодорхойлж, хууль ёсны, ёс зүйтэй, харуулгасайт ўл ажиллагааны явуулж зорилгоор ТҮЗ нь ёс зүйн дөрмийн батлан, шийтэд мэдээлэл, хэрэгжилтийн нь хяналт тавина.	Тийм	Компанийн хэмжээнд Ёс зүйн дүрэмтэй, Мандал Санхүүгийн нэгдлийн хурэндээ Ёс зүйн стандарттай бөгөөд ўл ажиллагаандыа мөрдэж ажилладаг.	2	100%
30	8.2. Аливaa хууль бус юлдэл болон ёс зүйн зорилыг ТҮЗ, эсвэл түүний дөрждэх холбоодх хороонон мэдээлэх "шүгэл үзэгчийн" тогтолцооюутай байна.	Тийм	Шүгэл үзээх бодлоготой. Ажилтнууд Шүгэл үзээх системээр дамжуулан гомдол, саналаа илгээх боломжтой байдаг.	2	100%

31	8.3. Эс зүйн дүрмээр ажлыга, албан тушаалын гэмт хэрэгжсэн ангид байх болон улс төрийн юлт ажиглагасаг дэмжих, /дэмжихгүй байх/ хандив оргох/оргожуулж байх/ талаар тохицуулна.	Тийм	Компанийн Эс зүйн дүрэмд тусгасан байдал.	2	100%
	ДҮН			6	
ЕС. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ					
Компани болон ТУЗ нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хүнийгээн тэгш хандаж, мэдээлэл авах болон эрдэхэжжүүлж бололцоогоор бүрэн хангана					
32	9.1. Компани орлогоч талуудадаа оорийн юлт ажиглагасаа, санхүүгийн байдлаа, засаглалын бүтэц, нохион байгуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаараа тухай бүр хүргэн.	Тийм	Компанийн цахим хуудас болон Монголын хөрөнгийн биржийн сайтад тухай бүр байршуулдаг.	2	100%
33	9.2. Компани хөрөнгө оруулгачидтай харицаах хотолборийн байх ба тээвэртэй харицаах, мэдээлэл солилцах цахим сувийн хөдөхүүн.	Тийм	Хөрөнгө оруулгачтай харицаах журамтай.	2	100%
34	9.3. Компани хувьцаа эзэмшигчдийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд орлогод, санал гарах, санал огог, мэдээлэл авах эзрэг хууль ёсны эрхээ хэрэгжүүлж бологийн, нохишийг бүрдүүн.	Тийм	Хуулийн дагуу нөхцөл бололцоог бүрдүүлдэг.	2	100%
35	9.4. Компанийн юлт ажиглагасаны чиглэл, омчилгийн бүтцийн асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдээс саналт огог эзрэг хэрэгжүүлжээд нь онцгойлон анхаарна.	Тийм	"Мандал Даатгал" нь хувьцаат компани тул энэ нээлттэй байдал.	2	100%
36	9.5. Компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн ашиг сонирхол зөрчилийн байх ба хэрэгжилтийг шийтэд мэдээлнэ.	Тийм	Сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журамтай.	2	100%
	ДҮН			10	
НЭГДСЭН ДҮН					
70 97%					

* Тайланд заасан боллого, дүрэм, журамтай "Мандал Даатгал" ХК-ийн цахим хуудсаар орж танилцах боломжтой.

<https://www.mandal.mn/rules>

"Мандал Даатгал" ХК-ийн
Гүйцэтгэх захирлын үүрэг гүйцэтгэгээр

Б.Энхтувшин

